

ČINNOST VELITELE A ŠTÁBU PŘI ORGANIZOVÁNÍ OPZHN

V důsledku nepřetržitého kvantitativního i kvalitativního rozvoje zbraní hromadného ničení (ZHN) v armádách NATO nabývá organizace ochrany vojsk a týlu vševojskové armády proti těmto zbraním na významu, stává se složitější a požadavky na její efektivní plánování, organizaci a operativní řízení jsou náročnější. Platí to především o armádě, která útočí v prvním sledu, na směr hlavního úderu frontu. Proti této armádě použije nepřítel jaderné zbraně (JZ) v největším rozsahu, i když půjde převážně o jadernou munici velmi malé, malé a střední ráže. Největším účinkům jaderného napadení může být tato armáda vystavena v období prvního hromadného úderu nebo v období jaderné přípravy nepřítel. Tyto údery v závislosti na charakteru války mohou být vedeny v různé časové posloupnosti, ale také současně. Propočty potvrzují, že v případě zahájení války s použitím jaderných zbraní nebo při přechodu na jejich použití může nepřítel formou hromadných jaderných úderů a taktické jaderné podpory použít proti vojskům a

týlu vševojskové armády prvního sledu v průběhu prvního dne operace 150 i více jaderných úderů. Proti divizím prvního sledu, které tvoří úderné uskupení armády, může nepřítel (proti každé z nich) použít 20–25 i více jaderných úderů převážně velmi malé ráže.

V přestávkách mezi hromadnými a skupinovými jadernými údery může dále nepřítel uskutečnit hromadná chemická napadení (botulotoxinem a dalšími toxiny).

Použití biologických zbraní na vojska armády prvního sledu bude spíš výjimečné.

Svazky a útvary armády prvního sledu budou překonávat jaderné zátarasy, vodní a jiné terénní překážky, kde budou znovu vystaveny napadením ZHN nepřítel a mohou narazit na rozsáhlé chemické zátarasy. V důsledku toho mohou být jako první v pásmech závalů, požárů, záplav a zamoření. Tyto skutečnosti jsou neobyčejně náročné na práci velitelů, štábů, náčelníků druhů vojsk, speciálních vojsk a služeb při organizaci OPZHN.

Plánování a organizace OPZHN při přípravě útočné operace

Východními podklady k plánování OPZHN u vševojskové armády je operační směrnice frontu, směrnice pro OPZHN, rozhodnutí velitele armády a jeho pokyny k organizaci OPZHN. Plánování OPZHN začíná tedy obdržením úkolu.

Při ujasňování úkolu a hodnocení situace se velitel armády nemůže vyhnout analýze ani z hlediska OPZHN.

Základní opatření OPZHN jsou nutně obsažena už v rozhodnutí velitele frontu na operaci a konkrétně stanovena ve směr-

nici k OPZHN. Na základě nich si velitel armády ujasňuje, kdy, kde a v jakém rozsahu může očekávat jaderná, chemická, případně biologická napadení nepřítelem, jejich vliv na plnění úkolů armády, jaká opatření, v jakém pořadí a do kdy je třeba vykonat silami a prostředky armády.

Celá řada konkrétních závěrů k OPZHN musí veliteli armády vyplynout ze zhodnocení situace.

Při **hodnocení nepřítele** zvažuje jeho možnosti v použití ZHN co do rozsahu, objektů a cílů v jednotlivých obdobích operace, možný záměr použití jaderných zbraní jako nejúčinnějšího prostředku ničení zejména v období prvního hromadného úderu (jaderné přípravy), možné prostory jaderných zátarasů, pravděpodobná pásma vzniku silného, nebezpečného a zvláště nebezpečného zamoření, vliv použití ZHN na plnění úkolů armády atd.

Potřebné podklady a kalkulace jsou povinní připravit náčelníci zpravodajského a operačního oddělení, ženijního a chemického vojska.

Ze zhodnocení nepřítele musí veliteli armády vyplynout, kterým prvkům operační sestavy v jednotlivých obdobích operace při organizaci OPZHN věnovat hlavní pozornost, v jakém pořadí realizovat opatření, která nepřítelem ztíží použití ZHN, zejména pokud jde o přeskupení, rozptýlení a maskování vojsk, v jakém rozsahu, pořadí a v jakých lhůtách zabezpečit ženijní úpravy terénu, které sníží účinky ZHN na prvky operační sestavy, na co zaměřit úsilí při organizaci pozemního a vzdušného radiacího průzkumu, v čí prospěch připravit v jednotlivých obdobích operace zásahy armádními OON atd.

Při **hodnocení vlastních vojsk** zvažuje velitel armády především jejich připravenost k bezprostřední ochraně proti nenadálému použití ZHN nepřítelem, vybavení vojsk silami a prostředky k realizaci jednotlivých opatření ochrany, stav bojeschopnosti vojsk a služeb, které se podílejí v největším rozsahu na realizaci jednotlivých opatření OPZHN, a stav bojeschopnosti z hlediska obdržených dávek ozáření.

Zástupci, náčelníci druhů vojsk, speciálních vojsk a služeb k tomu připravují potřebné podklady a informace.

Na základě zhodnocení situace vlastních vojsk velitel armády stanoví, jaká opatření je zapotřebí neprodleně uskutečnit k jejich ochraně a která postupně, do kdy vytvořit na jednotlivých stupních velení potřebné zásoby materiálu a v jakém rozsahu, jak využít sil a prostředků jednotlivých druhů vojsk, speciálních vojsk a služeb k organizaci OPZHN.

Při **hodnocení terénu** zvažuje především jeho ochranné a maskovací vlastnosti, nutný rozsah ženijního budování, možné plochy prostorů boření, závalů, požárů a záplav, pásem radioaktivního a prostorů chemického zamoření, vliv terénu na činnost vojsk prvního sledu, možnost manévru druhými sledy a zálohami, organizaci velení vojskům a vliv na práci týlu.

Nezbytné podklady v tomto směru připravují veliteli zejména náčelník topografického oddělení, náčelníci ženijního, chemického, spojovacího vojska, zástupci pro tyl a výzbroj.

Ze zhodnocení terénu vyplývá veliteli armády jak nejlépe, s přihlédnutím na ochranné a maskovací vlastnosti terénu, rozmístění vojska, u kterých prvků operační sestavy (vzhledem k jejich rozmístění v terénu) bude nutný největší rozsah ženijních prací, kde pro ně volit záložní prostory rozmístění, kterým směrem a prostorům se při rozmístění a přesunu vojsk vyhnout apod.

Zvláštní pozornost musí velitel věnovat plánování OPZHN v první armádní útočné operaci, kdy se obě strany budou snažit dosáhnout cílů operace rozhodnou útočnou činností. Za těchto podmínek lze očekávat, že nepřítelem použije na vojska prvního sledu převážně vzdušné jaderné výbuchy a rychle působící otravné látky. Pozemní jaderné údery povede s největší pravděpodobností na vhodné cíle ve druhém sledu, v důsledku čehož se v pásmech zamoření mohou nacházet především místa velení, prostory bojového rozmístění raketového svazku, dříve druhého sledu, zálohy a armádní brigáda materiálního zabezpečení.

Dále musí mít na zřeteli, že ve střetném sražení vedeném s použitím jaderných zbraní dosáhne úspěchu ta strana, která dokáže po hromadných jaderných úderech dříve obnovit bojeschopnost vojsk a odstranit následky.

Všechny tyto úvahy musí vyústit v konkrétní závěr pokud jde o prostory a objekty, na něž bude zapotřebí soustředit hlavní úsilí při plánování OPZHN, jakož i síly a prostředky vyčleněné k jejich realizaci včetně prostorů rozmístění.

Závěry z ujasnění úkolů a zhodnocení situace budou konkrétně vyjádřeny v rozhodnutí velitele a v jeho pokynech pro OPZHN.

V rozhodnutí jsou opatření OPZHN promítnuta především charakteristikou možného rozsahu, způsobů a cílů použití ZHN v jednotlivých obdobích operace, volbou rozmístění operační sestavy (aby zabezpečovala nezbytné rozptýlení vojsk), určením nejvýhodnějších směrů útoku, stanovením

úkolů druhému sledu a zálohám k přehrazení směrů (prostorů), kde se očekává maximum jaderných úderů nepřítele, stanovením úkolu raketovému vojsku, dělostřelectvu a letectvu pro ničení nepřítelů pronikajících na směrech hromadných jaderných úderů a ženijnímu vojsku pro zatárasování těchto směrů a určením záložních prostorů rozmístění míst velení.

V pokynech pro organizaci OPZHN velitel armády zpravidla uvede:

- stručné závěry z možností nepřítel použít ZHN,
- na které prvky operační sestavy a na které směry (prostory) soustředit úsilí k zabezpečení ochrany,
- charakter a hlůty ženijního budování prostorů zaujímaných vojsky,
- hlavní úkoly radiálního, chemického, biologického a ženijního průzkumu,
- způsoby uvědomování vojsk,
- úkoly a způsoby uskutečňování speciální ochrany,
- rozsah zabezpečení vojsk prostředky protichemické ochrany včetně obnovení výše pohyblivých zásob,
- způsoby a doby konání profylaktických a protiepidemických opatření,
- síly a prostředky k obnově bojovosti a odstranění následků použití ZHN nepřítel.

Na základě rozhodnutí velitele a jeho pokynů pro OPZHN štáb armády společně s náčelníky druhů vojsk, speciálních vojsk a služeb zpracuje a vydá nařízení pro OPZHN a přistoupí k plánování a k její organizaci. Podstatou tohoto úkolu je stanovení rozsahu, pořadí a hlůty plnění jednotlivých ochranných opatření při zaujímaní operační sestavy (rozvinování vojsk), v průběhu operace a při odstraňování následků hromadných napadení ZHN. Dále určení a vyčlenění k tomu potřebných sil a prostředků.

Je nutné, aby štáb armády věnoval nepřetržitou pozornost především zabezpečení včasného **zjištění příprav nepřítel** k použití jaderných, chemických a biologických zbraní. Vychází při tom ze směrnic nadřízeného pro OPZHN, ve které jsou uvedena předpokládaná období, rozsah, charakter, cíle a způsoby použití ZHN nepřítel. Uprávením těchto předpokladů je předmětem prvního úsilí průzkumu, nepřetržitého a komplexního vyhodnocování jeho výsledků. Rozhodující význam má zejména včasné zjištění příprav nepřítel k použití jaderných zbraní, a to nejen z hlediska možného přechodu na jejich použití, ale i konkrétního rozpracování variant co do způsobů, cílů, období, objektů a předpo-

kládaných následků. Z hlediska realizace konkrétních opatření k zabezpečení odolnosti vojsk proti otravným látkám, musí štáb armády věnovat mimořádnou pozornost skutečnosti, že chemické zbraně může nepřítel použít překvapivě a hromadně současně se zahájením agrese.

Dále štáb zaměřuje úsilí, v souladu s rozhodnutím velitele armády, na zplánování a organizaci **rozptýlení vojsk**. Vychází při tom z úkolů, stanovených jednotlivým prvkům operační sestavy, doby, která je na rozptýlení vojsk k dispozici, ochranných vlastností bojové a další techniky vojsk a z charakteru terénu v prostorech jejich rozmístění. Rozptýlení vojsk nesmí ztěžovat velení, součinnost, uclnění bojových, popřípadě pochodových sestav a vedení bojové činnosti.

Osobitou pozornost musí štáb a náčelník ženijního vojska věnovat **ženijnímu vybudování prostorů a postavení** zaujímaných vojsk, zejména ve výchozím prostoru. Rozsah, pořadí a hlůty těchto prací stanoví velitel armády. Většinu z nich vykonávají vojska sama.

Ženijní vojsko buduje především místa velení armády, prostory bojového rozmístění raketového svazku a nemocniční základny (obvaziště).

Podle pokynů velitele armády organizuje štáb, v těsné součinnosti s náčelníkem ženijního vojska, využití ochranných a maskovacích vlastností terénu. Příslušné úkoly jsou předávány svazkům a útvarům v nařízení pro operační maskování a v nařízení pro ženijní zabezpečení. Jejich obsahem je, kromě jiného, i přidělení vhodných prostorů, objektů a stanovení úkolů pro maskování, vyčlenění sil a prostředků k jeho uskutečňování, doby pohotovosti, zahájení a ukončení plnění úkolů. K budování klamných postavení nebo soustředění vojsk, prostoru bojového rozmístění raketového svazku, klamných míst velení a přeprav jsou využívány ženijní maskovací jednotky, případně zadymovací jednotky.

Trvalou povinností štábu armády je zabezpečení nepřetržité a spolehlivé organizace **varování vojsk** před bezprostředním nebezpečím použití ZHN nepřítel, jejich zamořením, upozornění na vedení vlastních jaderných úderů a uvědomování vojsk o pásmech zamoření, prostorech bojení, záplav a požárů. Varování vojsk o přípravě nepřítel k vedení hromadných jaderných úderů, chemických a biologických napadení je uskutečňováno s různým časovým předstihem v závislosti na včasné a spolehlivé zjištění příprav nepřítel. Nelze-li dobu použití ZHN nepřítel konkrétně stanovit, ale je-li zjištěna pohotovost ne-

přítele k jejich použití, vojska jsou varována příslušnými směrnicemi a nařízeními. Vojska, která jsou bezprostředně ohrožena radioaktivním, chemickým a biologickým zamořením, jsou varována jednotnými, trvale platnými signály s využitím všech spojovacích prostředků mimo jakékoli pořadí. Abychom předešli vyčerpávání vojsk dlouhodobým pobytům v ochranných prostředcích, vyhlašujeme varovné signály jenom těm vojskům, která jsou zamořením bezprostředně ohrožena. Vojska o pásmech zamoření, prostorech boření, záplav a po žárů uvědomujeme formou pokynů, nařízení (výměnou informací se sousedy).

Varování vojsk musí být úzce spjato s vedením **radiačního, chemického, biologického a ženižního průzkumu**. Jeho cílem je včasné informování velitele, štábu, náčelníků druhů vojsk, speciálních vojsk a služeb, podřízených vojsk a týlu o radiaci, chemické a biologické situaci, ohniscích boření, pásmech závalů a požárů. Hlavní úsilí je zaměřeno na prostory rozmístění a osy přesunu míst velení, raketový svazek, druhé sledy, zálohy a armádní brigády materiálního zabezpečení. K jeho vedení používáme jednotky radiálního a chemického průzkumu, do dvou rojů vrtulníků k vedení vzdušného radiálního průzkumu a předem určené ženižní jednotky, které jsou zasazovány ihned po jaderných úderech. K vedení biologického průzkumu vyčleňujeme biologické laboratoře a potřebné skupiny lékařů.

V úzké součinnosti s náčelníkem týlu a náčelníkem zdravotnické služby organizujeme štáb armády komplex **protiepidemických, hygienických a speciálně profylaktických zdravotnických opatření**. Tato zahrnují především organizaci průzkumu hygienicko-epidemiologického stavu prostoru rozmístění a činnosti vojsk, ochranná očkování, použití profylaktických prostředků a omezení styku s civilním obyvatelstvem. Je účelné připravit použití zdravotnických útvarů a zařízení podle pravděpodobného rozsahu, doby, prostorů a směrů použití ZHN nepřitelem. Zdravotnické útvary rozmísťujeme tak, aby po napadeních ZHN byly schopny v nejbližším čase poskytnout účinnou pomoc nejdůležitějším a neohroženějším prvkům operační sestavy. Hygienicko-epidemiologický útvary rozmísťujeme v prostoru armádní brigády materiálního zabezpečení s možností manévru do prostorů ohrožených biologickými zbraněmi nepřitele.

Je zapotřebí, aby štáb armády věnoval trvalou pozornost organizaci včasného a spolehlivého **zjišťování** následků použití ZHN nepřitelem. Pravděpodobný rozsah

zírát, charakter zamoření a devastace terénu (boření, závaly, požáry, záplavy) stanovíme nejprve s využitím prognostických metod. Předpokladem jejich uplatnění je spolehlivá organizace zjišťování parametrů jaderných výbuchů silami a prostředky speciální kontroly, chemickými pozorovacími stanovišti a radiolokátory vojska PVO, které pracují v centimetrovém a decimetrovém rozsahu. V dalším jsou následky napadení zjišťovány všemi druhy průzkumu v ohniscích očekávaného použití ZHN a v předpokládaných pásmech (prostorech) zamoření. V souvislosti s tím se stanovují vhodné prostory k vyvedení vojsk z předpokládaných míst napadení ZHN (zamoření) a jsou organizována opatření k obnově bojeschopnosti a odstranění následků u nejdůležitějších a neohroženějších prvků operační sestavy.

K zajištění **bezpečnosti a ochrany** vojsk v pásmech zamoření, závalů, boření, požárů a zátop rozmísťujeme vojska pokud možno mimo nejvíce ohrožené prostory. Štáby vyhodnocují ochranné vlastnosti terénu, zejména různých vhodných staveb, a upřesňují způsob jejich využití. Tam, kde je to nutné a z časových hledisek možné, plánují ženižní budování prostorů zaujímaných v době největší úhrady napadení jadernými zbraněmi, zvláště u vojsk druhého sledu. Vyhodnocují směry a organizují úpravu komunikací k vyvádění vojsk z předpokládaných zamořeních a devastovaných prostorů, nebo pro jejich obejití (překonání) a organizují opatření k lokalizaci požárů. Předběžně stanoví režim života vojsk, u nichž se očekává, že povedou delší dobu bojovou činnost v zamořených prostorech.

Trvalým úkolem štábu je organizace **odstraňování následků** použití zbraní hromadného ničení nepřitelem. K tomu může armáda připravit dva odřady odstraňování následků napadení ZHN (OON). Jeden — s předurčením pro místa velení a druhý — ve prospěch raketového svazku. Kromě toho mohou být použity i k zásahům u druhých sledů a záloh. Jejich složení, podle povahy napadení ZHN, upřesňujeme. K odstraňování následků použití ZHN je možné dále použít ženižní a chemické zálohy, zdravotnické oddíly, spojovací jednotky, jakož i síly a prostředky k vyprošťování tankové a automobilní techniky.

Neobyčejně složitým problémem je **plánování překonávání jaderných zátarasů**. Kromě organizace jejich zneškodnění musí velitel a štáb přijmout opatření k tomu, aby vojska s co nejmenšími ztrátami překonala vzniklá pásma boření a radioaktivního zamoření. Poměrně příznivá situace

vznikne tehdy, když k aktivaci jaderných zátarasů dojde při příchodu předsunutých odřadů. V tom případě hlavní síly svazků prvního sledu obcházejí centra výbuchů jaderných min, silně zamořené prostory nebo je překonávají až po poklesu úrovně radiace. Velmi složité radiční situace se vytváří, když nepřítel bude aktivovat jaderné miny v době, kdy do pásma jaderných zátarasů vstoupí vojska prvního sledu, jejichž vstup v důsledku vzniku tzv. základové vlny bude nutně na 2–3 hodiny zastaven. Během této doby nebude jim prakticky možné poskytnout pomoc a mára jejich ztrát bude závislá na rychlé organizaci opatření ochrany, zejména veliteli útvarů a jednotek (ukrytí živé síly v obrněné technice, rychle vykopaných okopech pod bojovou technikou, v budovách apod.).

Plánování překračování pásem jaderných zátarasů vychází z prognózy následků, zpracované ze získaných informací o možných místech uložení jaderných min. Na základě ní štáb vyhodnocuje průchodnost jednotlivých taktických směrů, možné doby postupu (vzhledem k očekávané radiční situaci), určuje počty a směry činnosti

předsunutých, speciálních odřadů a odřadů k zabezpečení pohybu, člení bojovou sestavu do více sledů a větší hloubky, připravuje vzdušný vrtulníkový ženijní a radiční důstojnický průzkum, zřizuje cesty k vyjetí vojsk z pásma boření i zamoření a organizuje speciální očistu.

V souladu s kompetencí jsou jednotlivá opatření OPZHN rozpracována a zplánována ve všech dokumentech, které tvoří plán operace. Kromě toho **zpracovává** štáb armády společně s náčelníky druhů vojsk, speciálních vojsk a služeb plán ochrany vojsk a týlu armády proti ZHN. Vzhledem k tomu, že jednotlivá opatření jsou graficky vyjádřena v dílčích plánech, je, podle mého názoru, účelnější zpracovat plán OPZHN písemně. V něm uvedeme zpravidla základní opatření ochrany, dobu jejich plnění, síly a prostředky k realizaci a odpovědnost za jejich splnění. Plán musí obsahovat opatření obnovy bojeschopnosti a odstranění následků použití ZHN, zejména po očekávaných hromadných jaderných úderech nepřítele. Podepisuje jej náčelník operačního oddělení, náčelník štábu a schvaluje velitel armády.

Rízení OPZHN v průběhu armádní útočné operace

Realizace jednotlivých opatření ochrany v průběhu útočné operace bude záviset na charakteru války a na způsobu a rozsahu použití ZHN, zejména jaderných zbraní.

Vysoká pohotovost vojsk k OPZHN musí být zabezpečena v každé operaci. Tedy i v podmínkách války vedené bez jaderných zbraní. Tím spíše, že v této válce nelze vyloučit použití jiných druhů ZHN.

Stálou pozornost je nutné věnovat sledování příprav nepřítele k použití ZHN, především jaderných zbraní.

V období bez použití jaderných zbraní musíme mít v nepřetržité pohotovosti zdroje informací o napadení ZHN (jednotky speciální kontroly, radiolokátory PVO, chemická pozorovací stanoviště), jakož i informační systém, který zabezpečuje rychlé pronikání údajů o použití ZHN nepřítele, jejich následcích a včasné varování vojsk.

Při nebezpečí, že nepřítel použije jaderné miny, je zapotřebí uvést do pohotovosti vrtulníky vyčleněné k vedení vzdušného radičního průzkumu.

Zálohy speciálních vojsk, zdravotnické a technické útvary (jednotky) předurčené k realizaci jednotlivých opatření ochrany, se přemísťují a působí v souladu s plánem CPZHN.

Jednotky určené k doplnění armádních odřadů odstranění následků jsou přemísťovány tak, aby OON mohl být v případě po-

třeby soustředěn v plánovaném prostoru, nejlépe mezi prvním a druhým sledem armády.

Se zahájením použití ZHN nepřítelem uskutečňujeme všechna plánovaná opatření v celém komplexu.

Štáb s využitím radičního střediska zpracovává a zobecňuje získané informace, včas varuje vojska a připravuje předpověď následků použití ZHN. Mimořádně úsilí věnuje obnově velení vojskům, zjištění stavu podřízených vojsk po napadení a skutečnému rozsahu závalů, požárů, záplav a zamoření.

K rychlému a komplexnímu zhodnocení situace, která vznikne po rozsáhlejšímu napadení armády ZHN (zejména po hromadném jaderném úderu) a k rychlému zpracování všech podkladů nezbytných pro přijetí rozhodnutí velitele armády je vhodné aktivizovat dočasnou skupinu pro obnovu bojeschopnosti vojsk a odstranění následků použití ZHN. Tato skupina, která je složena z předurčených důstojníků všech zainteresovaných oddělení štábů, druhů vojsk, speciálních vojsk a služeb, pracuje obvykle pod přímým vedením náčelníka štábu, případně náčelníka operačního oddělení. Na základě její činnosti předloží náčelník štábu veliteli armády ucelenou informaci, která vyústí v komplexní návrh na obnovení

bojeschopnosti vojsk a odstranění následků použití ZHN.

Velitel armády po zhodnocení situace přijme rozhodnutí a vydá nezbytné pokyny. Jde především o:

- upřesnění operační sestavy a úkoly vojskům,

- stanovení kdo bude pověřen řízením obnovení bojeschopnosti vojsk a odstraněním následků použití ZHN,

- určení sil a prostředků k plnění tohoto úkolu,

- soustředění hlavního úsilí ženižního, radiačního, chemického a biologického průzkumu,

- vyvedení svazků a útvarů z prostorů závalů, požárů, zamořených prostorů a stanovení nového místa,

- ponechání jednotek (útvarů) v zamořených prostorech a dobu jejich pobytu v něm,

- zasazení armádního OON, zálohy, speciálních druhů vojsk a v či prospěch,

- způsob překonávání zamořených prostorů,

- opatření k zvládnutí narušeného morálně psychického stavu,

- lhůty zpracování plánu obnovení bojeschopnosti vojsk a odstranění následků použití ZHN.

Na základě pokynů velitele **štáb** organizuje zvláště podrobný ženižní, radiační, chemický a biologický průzkum. K rychlému zjištění radiační situace, prostorů závalů, boření, požárů a záplav vysílá vrtulníkový důstojnický průzkum. Podle výsledků průzkumu zabezpečuje vyvádění vojsk z pásem zamoření, požárů, závalů, jakož i prostorů ohrožených záplavami. Především upřesňuje prostory rozmístění raketového vojska a míst velení armády, osy přesunu a čáry zasazení druhého sledu a záloh, týlových útvarů i zařízení a upřesňuje úko-

ly k odstranění následků použití ZHN nepříteli.

Vyčleněná skupina zpracovává plán obnovení bojeschopnosti a odstranění následků použití ZHN, na jehož základě jsou vojskům vydávána příslušná nařízení.

Svazky a útvary okamžitě odstraňují následky svými silami a prostředky. Divizní a plukovní OON jsou schopny u divize odstranit následky v ohniscích pěti jaderných výbuchů střední a malé mohutnosti, což stačí k odstranění 20–25 % možného rozsahu skupinového jaderného výbuchu. Armádní OON předurčené především k zásahu ve prospěch raketového svazku a míst velení armády, jsou schopny odstranit následky ve 2–4 ohniscích jaderných výbuchů střední mohutnosti. Doba, která limituje odstraňování následků, bude závislá především na vyproštění a odsunu zasažených vojáků. Osoby, které ztratily bojeschopnost a vyžadují hospitalizaci, jsou odsunovány na zdravotnické etapy, do samostatných zdravotnických oddílů a nemocničních základů.

Poškozená technika a bojová technika, jejíž osádky byly vyraženy, je odsunována na divizní a armádní shromaždiště poškozené techniky.

Zamořená vojska vykonávají především částečnou speciální očistu. U raketového vojska a míst velení organizujeme úplnou speciální očistu v průběhu jejich přemístění na průjezdných místech speciální čistoty, která jsou rozvíňována divizními a armádními prapory chemické ochrany. Dále uskutečňujeme úplnou speciální očistu hlavně u svazků druhého sledu, záloh, týlových útvarů i zařízení a u těch vojsk, která ztratila bojeschopnost a byla vyvedena do druhého sledu.

Ženižní zálohy lokalizují a likvidují jednotlivá ohniska požárů, zabezpečují vyvedení vojsk z ohnisek požárů a závalů, zpevňují cesty k obejití, budují nové cesty a podílejí se na zabezpečování vojsk vodou.

V článku jsem uvedl hlavní zásady organizace ochrany vojsk proti ZHN v armádní útočné operaci, která musí být uskutečňována nepřetržitě nezávisle na době zahájení použití ZHN. Konkrétní obsah, rozsah a doba plnění jednotlivých opatření závisí především na podmínkách přechodu nepříteli na použití ZHN, operační situaci a na ostatních podmínkách, které ovlivňují tento mimořádně důležitý druh zabezpečení.